

aandacht aan kon geven, dan het gewenst had. Aanvankelijk werd alles op de achtergrond gedrongen, wat niet met de oorlog te maken had. Het lag nu meer op de weg van de Kring zoveel mogelijk aan de vragen van de dag leiding te geven. Zo werden achtereenvolgens in dat eerste oorlogsjaar de volgende lezingen gehouden: dr. A. J. de Sopper sprak over: 'Het probleem van de oorlog uit zedelijk-godsdienstig oogpunt'; jhr. dr. Nico van Suchtelen over 'Een Europeesche Statenbond'; R. Casimir over 'Psychologische opmerkingen omtrent tijden van oorlog'; dr. Frans van Cauwelaert over 'De kleine natiën en de oorlog'; prof. mr. C. van Vollenhoven over 'Naleving en niet-naleving van het Volkenrecht'. – Maar nu en dan had men ook voor andere onderwerpen aandacht. bijv. voor Guido Gezelle (dr. J. R. Callenbach), voor het Bacon-Shakespeare vraagstuk (D. Croll sr.), voor boekkunst (dr. J. F. van Royen), voor de Vereenvoudigde spelling (prof. dr. J. J. Salverda de Grave), voor een monument voor Hildebrand (ds. G. F. Haspels) enz.

Dit wat het eerste oorlogsjaar betreft. Zullen wij voortgaan met opsomming van de velerlei onderwerpen, die in de volgende jaren behandeld werden? Met animo is er op de ingeslagen weg voortgegaan, zowel wat voordrachten als wat tentoonstellingen betreft. In 1916 begon men tevens met excursies: naar de schilderijencollectie van Ary Prins in Schiedam en naar het Tuindorp Heyplaat; en met cursussen: van Sem Dresden tien voordrachten over muziek, met 44 deelnemers en van prof. mr. D. van Blom 20 voordrachten over 'economische en staatkundige beschouwing van het sociale vraagstuk', met 17 deelnemers. Er waren zowel middag- als avondlezingen; voordrachten uitsluitend voor de eigen leden en voordrachten in samenwerking met andere verenigingen ¹⁾.

Van de tentoonstellingen noemen wij voorts nog die van grafisch werk van Käthe Kollwitz in 1917; van de cursussen die van Bart de Ligt over 'De mogelijkheid van een nieuwe cultuur'; van de excursies een naar het eiland de Beer eveneens in 1917. Het volgend jaar bracht o.a. voordrachten van mevr. Top van Rijn-Naeff, van mevr. C. M. van Hille-Gaerthé en van dr. P. C. Boutens; tentoonstellingen van schilderijen van J. Voerman en van tekeningen van Albert Hahn.

In september 1918 installeerde het Bestuur een Commissie ter bestudering van de Nederlandse handelstaal. (Tevoren had de